

Vergaderjaar 2021–2022

35 944

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2021 (Twaalfde incidentele suppletoire begroting)

Nr. 3

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 20 december 2021

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 17 november 2021 voorgelegd aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Bij brief van 17 december 2021 zijn ze door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Kuiken

De adjunct-griffier van de commissie,
Heller

Vraag 1

Welke gevolgen heeft het protocol voor de omgang met artikel 2.27 CW, dat de Minister van Financiën onlangs naar de Kamer heeft gestuurd (Kamerstuk 31 865, nr. 199), voor de incidentele suppletoire begrotingen van VWS waarbij een beroep wordt gedaan op artikel 2.27 CW?

Antwoord 1

Bij de incidentele suppletoire begrotingen van VWS waarbij een beroep wordt gedaan op artikel 2.27, tweede lid, Comptabiliteitswet worden de aan dit artikel verbonden voorwaarden strikt in acht genomen. Het protocol heeft voor de omgang met artikel 2.27 Comptabiliteitswet inclusief de toepassing van het tweede lid, dat de Minister van Financiën onlangs naar de Kamer stuurde (Kamerstuk, 31 865, nr. 199) geen wijziging gebracht in de door VWS gevolgde handelwijze.

Vraag 2

Waar wordt het bedrag van € 18,5 miljoen voor het Caribische deel van het Koninkrijk in het kader van COVID-19 aan besteed? Wordt bedoeld het Caribische deel van Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) of de autonome landen in het Koninkrijk (Curaçao, Aruba en Sint Maarten)?

Antwoord 2

Als gevolg van het aantal besmettingen in het Caribische deel van het Koninkrijk is de inzet van VWS voor ondersteuning van COVID-19-zorg uitgebreid. Deze middelen zijn bestemd voor:

- 1) de inzet van medische uitzendbureaus van personeel ten behoeve van de COVID IC-capaciteit in de ziekenhuizen (€ 15,4 miljoen);
- 2) extra zorgkosten van ziekenhuizen voor onder meer geneesmiddelen, testen, spoedvervoer via air-ambulance en voor het tijdelijk onderbrengen van bewoners van de verpleegafdeling van het ziekenhuis in Bonaire naar een zorghotel (€ 0,8 miljoen);
- 3) vervoer van medische uitzendingen naar ziekenhuizen in de regio, logistieke kosten voor persoonlijke beschermingsmiddelen en apparatuur (€ 1,6 miljoen) en;
- 4) financiële ondersteuning van de GGD-en van Bonaire, Saba en Sint Eustatius (BES) bij bron- en contactonderzoek, vaccinatiecampagne en testen (€ 0,7 miljoen).

Het budget genoemd onder 1 wordt zowel voor Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) als voor de autonome landen in het Koninkrijk (Curaçao, Aruba en Sint Maarten) ingezet.

Vraag 3

Kunt u de dubbel telling in de maand oktober voor Testen voor Toegang nader toelichten? Hoe groot is het bedrag dat met deze dubbel telling gemoeid is?

Antwoord 3

Sinds de start van Testen voor Toegang bepaal ik per maand de beschikbare middelen die aansluiten bij de testcapaciteit die door Stichting Open Nederland wordt gefaciliteerd. Daarvoor heb ik steeds per maand een bedrag gereserveerd. Voor de periode oktober heb ik die raming in augustus gemaakt om deze middelen per 11e incidentele suppletoire begroting aan u te melden. Tegelijkertijd is toen overgestapt op een nieuwe manier van contracteren van de testaanbieders waarbij betaald worden per test. In de nieuwe ramingssystematiek is toen per abuis nogmaals een bedrag voor oktober geraamd aan verplichtingenruimte en opgenomen in de 11^e ISB. Bij de 12^e ISB heb ik de kasruimte toegevoegd aan mijn begroting zonder de dubbel telling. Ik heb dit bedrag niet dubbel beschikbaar gesteld aan de gecontracteerde partij. De dubbel telling (verplichting) bedroeg € 82,5 miljoen.

Vraag 4

Richt het programma voor de verbetering van het financieel beheer zich ook op het voorkomen van dit soort dubbeltellingen? Kunt u dat toelichten?

Antwoord 4

Het programma Verbetering financieel beheer Ministerie van VWS richt zich o.a. op het opleveren van een getrouw beeld (een juiste weergave in de begrotingsstukken). Een dubbeltelling hoort uiteraard niet bij een getrouw beeld, immers bij een dubbeltelling geeft de administratie dan geen goed beeld van de werkelijkheid. Echter zoals ik in antwoord op vraag 3 heb toegelicht betreft het een incident die te maken had met een nieuwe ramingssystematiek. Uiteraard heeft de casus aandacht gehad binnen het programma. Aan het einde van het jaar wordt de stand van de openstaande verplichtingen standaard gecontroleerd om te kijken of deze stand aansluit bij de gerealiseerde verplichtingen en kasuitgaven. Dit wordt gedaan in het kader van een getrouw beeld opleveren bij de jaarrekening 2021. Deze controle wordt extra goed bekeken door het programma, met name voor corona-gerelateerde verplichtingen.

Vraag 5

Kunt u nader toelichten waar het aanvullende budget van € 18,5 miljoen voor COVID-19-gerelateerde zorg binnen het Caribische deel van het Koninkrijk voor is bedoeld?

Antwoord 5

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 6

Zal in toekomstige incidentele suppletoire begrotingen het beroep op de uitzonderingsgrond van artikel 2.27 worden gemotiveerd en zal worden aangegeven vanaf welk moment de uitgaven gedaan of de verplichtingen aangegaan worden, zoals volgens het protocol passend is?

Antwoord 6

Ook in de toekomst zal ik in de suppletoire begrotingen waarin een beroep wordt gedaan op artikel 2.27, tweede lid, Comptabiliteitswet voldoen aan een gepaste motivering die toepassing van dit artikel vereist. Voor zover mogelijk zal ik daarbij aangeven vanaf welk moment de uitgaven zullen worden gedaan of de verplichtingen zullen worden aangegaan, waardoor er niet gewacht kan worden tot autorisatie van het parlement.

Vraag 7

Wat is de kostprijs, inclusief uitvoering, voor de rijksoverheid per antigeentest onder Testen voor Toegang?

Antwoord 7

De rijksoverheid betaalt € 12,77 inclusief btw per afgenomen antigeen test onder Testen voor Toegang. Dit is exclusief de antigeentest zelf. Deze wordt uit de voorraad geleverd zolang deze strekt.

Vraag 8

Wat is de kostprijs, inclusief uitvoering, voor de rijksoverheid per PCR-test mocht dit een vereiste worden voor Testen voor Toegang, bijvoorbeeld voor evenementen? Is er een verschil in kosten tussen uitvoering door Stichting Open Nederland of de GGD?

Antwoord 8

De rijksoverheid zou, mocht een PCR test een vereiste worden, € 46,25 inclusief btw betalen onder Testen voor Toegang per afgenomen test. Dit

is de totaal prijs voor de afname en analyse. Bij de GGD wordt momenteel € 50,00 per test betaald voor de laboratorium analyse. Daar zitten niet de kosten voor de afname van de test door de GGD bij.

Vraag 9

Hoeveel horecabezoekers waren er in Nederland per weekend in het, als peildatum bedoelde, jaar 2019 (geschat)?

Antwoord 9

Bij de invoering van het CTB waren er nog geen realisatiecijfers beschikbaar. Op basis van verschillende bronnen, waaronder gesprekken met sectoren en omzetcijfers van het CBS, is een inschatting gemaakt van het aantal bezoekers in 2019. Deze inschattingen waren primair op weekbasis en niet per weekend.

De inschatting is dat in 2019 de horeca ongeveer 2.650.000 bezoekers per week telde.

Dit betreft het aantal bezoekers. Voor de testramingen hebben we rekening gehouden met met de andere manieren (vaccinatie of herstel) waarop een toegangsbewijs gegenereerd kan worden, net zoals de mogelijkheid dat één toegangsbewijs voor meerdere doeleinden werd gebruikt.

Vraag 10

Hoeveel bezoekers bij discotheken waren er in Nederland per weekend in het jaar 2019 (geschat)?

Antwoord 10

Bij de invoering van het CTB waren er nog geen realisatiecijfers beschikbaar. Op basis van verschillende bronnen, waaronder gesprekken met sectoren en omzetcijfers van het CBS, is een inschatting gemaakt van het aantal bezoekers in 2019. Deze inschattingen waren primair op weekbasis en niet per weekend. Van de € 2,65 miljoen horeca bezoekers in 2019 bezochten ongeveer 900.000 bezoekers een nachtclub, discotheek of feestcafé per week.

Dit betreft het aantal bezoekers. Voor de testramingen hebben we rekening gehouden met met de andere manieren (vaccinatie of herstel) waarop een toegangsbewijs gegenereerd kan worden, net zoals de mogelijkheid dat één toegangsbewijs voor meerdere doeleinden werd gebruikt.

Vraag 11

Hoeveel museumbezoekers waren er in Nederland per weekend in het jaar 2019 (geschat)?

Antwoord 11

Bij de invoering van het CTB waren er nog geen realisatiecijfers beschikbaar. Op basis van verschillende bronnen, waaronder gesprekken met sectoren en omzetcijfers van het CBS, is een inschatting gemaakt van het aantal bezoekers in 2019. Deze inschattingen waren primair op weekbasis en niet per weekend.

Er waren ongeveer 687.500 bezoekers per week in de musea. Dit betreft het aantal bezoekers. Voor de testramingen hebben we rekening gehouden met met de andere manieren (vaccinatie of herstel) waarop een toegangsbewijs gegenereerd kan worden, net zoals de mogelijkheid dat één toegangsbewijs voor meerdere doeleinden werd gebruikt.

Vraag 12

Hoeveel bezoekers aan evenementen waren er in Nederland per weekend in het jaar 2019 (geschat)?

Antwoord 12

Bij de invoering van het CTB waren er nog geen realisatiecijfers beschikbaar. Op basis van verschillende bronnen, waaronder gesprekken met sectoren en omzetcijfers van het CBS, is een inschatting gemaakt van het aantal bezoekers in 2019. Deze inschattingen waren primair op weekbasis en niet per weekend. Bij evenementen waren er naar schatting 720.000 bezoekers per week. Dit betreft het aantal bezoekers. Voor de testramingen hebben we rekening gehouden met de andere manieren (vaccinatie of herstel) waarop een toegangsbewijs gegenereerd kan worden, net zoals de mogelijkheid dat één toegangsbewijs voor meerdere doeleinden werd gebruikt.

Vraag 13

Hoeveel bezoekers aan voetbalstadia waren er in Nederland per weekend in het jaar 2019 (geschat)?

Antwoord 13

Bij de invoering van het CTB waren er nog geen realisatiecijfers beschikbaar. Op basis van verschillende bronnen, waaronder gesprekken met sectoren en omzetcijfers van het CBS, is een inschatting gemaakt van het aantal bezoekers in 2019. Deze inschattingen waren primair op weekbasis en niet per weekend. Op basis van cijfers uit 2019 gaan er wekelijks 1.187.500 mensen naar sportwedstrijden (niet exclusief voetbalstadia). Dit betreft het aantal bezoekers. Voor de testramingen hebben we rekening gehouden met de andere manieren (vaccinatie of herstel) waarop een toegangsbewijs gegenereerd kan worden, net zoals de mogelijkheid dat één toegangsbewijs voor meerdere doeleinden werd gebruikt.

Vraag 14

Hoeveel bioscoopbezoekers waren er in Nederland per weekend in het jaar 2019 (geschat)?

Antwoord 14

Bij de invoering van het CTB waren er nog geen realisatiecijfers beschikbaar. Op basis van verschillende bronnen, waaronder gesprekken met sectoren omzetcijfers van het CBS, is een inschatting gemaakt van het aantal bezoekers in 2019. Deze inschattingen waren primair op weekbasis en niet per weekend. In bioscopen waren in 2019 790.000 bezoekers per week. Dit betreft het aantal bezoekers. Voor de testramingen hebben we rekening gehouden met de andere manieren (vaccinatie of herstel) waarop een toegangsbewijs gegenereerd kan worden, net zoals de mogelijkheid dat één toegangsbewijs voor meerdere doeleinden werd gebruikt.

Vraag 15

Hoeveel theaterbezoekers waren er in Nederland per weekend in het jaar 2019 (geschat)?

Antwoord 15

Bij de invoering van het CTB waren er nog geen realisatiecijfers beschikbaar. Op basis van verschillende bronnen, waaronder gesprekken met sectoren en omzetcijfers van het CBS, is een inschatting gemaakt van het aantal bezoekers in 2019. Deze inschattingen waren primair op weekbasis en niet per weekend. Bij poppodia en theaters kwamen er naar schatting 400.000 bezoekers per week. Dit betreft het aantal bezoekers. Voor de testramingen hebben we rekening gehouden met de andere manieren (vaccinatie of herstel) waarop een toegangsbewijs gegenereerd kan worden, net zoals de mogelijkheid dat één toegangsbewijs voor meerdere doeleinden werd gebruikt.

Vraag 16

Bij hoeveel locaties kan er binnen de huidige wet sprake zijn van het vragen van een coronatoegangsbewijs (het gaat hier om alle horecalocaties, alle cultuurlocaties, alle sportlocaties, alle evenementenlocaties en alle georganiseerde jeugdactiviteiten)?

Antwoord 16

De tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen expliciteert de grondslag om bij ministeriële regeling testbewijzen te kunnen inzetten voor toegang tot sport- en jeugdactiviteiten, culturele instellingen, evenementen, restaurants en overige horeca, een en ander met inbegrip van doorstroomlocaties. Daarnaast kan het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en het hoger onderwijs (ho) bij algemene maatregel van bestuur worden aangewezen om er met behulp van testbewijzen voor te zorgen dat aan meer studenten meer fysiek onderwijs gegeven kan worden. Momenteel wordt bekeken of het CTB ook uitgebreid kan worden naar werkgevers. Deze wetswijziging heeft nog niet plaatsgevonden. Het exacte aantal locaties heb ik niet beschikbaar.

Vraag 17

Hoeveel kost het per weekend aan testcapaciteit om het huidige beleid rondom het coronatoegangsbewijs (3G) uit te voeren, peildatum 17 november?

Antwoord 17

In de periode 11 oktober tot en met 7 december zijn in totaal ruim 4 miljoen testafspraken gemaakt. Gemiddeld laat 88% van de mensen zich daadwerkelijk testen. Er wordt per afgenomen test betaald waardoor in deze periode de testcapaciteit voor het Testen voor Toegang € 45,5 miljoen heeft gekost. Per week was dit gemiddeld € 5,7 miljoen waarbij het grootste deel van de afspraken en dus kosten in de weekenden gemaakt zijn. Dit is exclusief de inkoopkosten van de antigeentesten.

Vraag 18

Wat is momenteel de testcapaciteit per dag bij Testen voor Toegang?

Antwoord 18

Er zijn in totaal 28 testaanbieders aangesloten op de CoronaCheck app en het Testen voor Toegang afsprakenportaal. Gezamenlijk opereren deze aanbieders op 852 locaties. Omdat er geen vaste testcapaciteit beschikbaar is, immers we betalen op de afgenomen test, kan ik geen aantal noemen voor de capaciteit.

In week 47 kon een maximale capaciteit gerealiseerd worden van 3,4 miljoen testen over de hele week. Zie het antwoord op vraag 17 voor de afgenomen testen in de afgelopen weken.

Vraag 19

Wat is de verwachte benodigde testcapaciteit indien ook bij niet-essentiële voorzieningen (zoals winkels, doorstroomlocaties, contactberoepen) een coronatoegangsbewijs vereist is?

Antwoord 19

De verwachte benodigde extra testcapaciteit voor niet-essentiële voorzieningen zou 280.000 testen per week bedragen, waarbij de helft van de testen (140.000) in het weekend wordt verwacht. Er is een inschatting gemaakt van het aantal niet-gevaccineerde werknemers in de niet-essentiële dienstverlening en buiten horeca (circa 240.000 mensen). Daarbij is de aanname gedaan dat 75% van de horecawerknemers en 50% van de werknemers in de detailhandel in deeltijd (24 uur) werken. Een

deeltijd medewerker test dan 3 maal per week, en de fulltime medewerker test 5 maal per week.

Vraag 20

Wat is zijn de verwachte kosten per weekend aan testcapaciteit (3G) indien ook bij niet-essentiële voorzieningen (zoals winkels, doorstroomlocaties, contactberoepen) een coronatoegangsbewijs vereist is?

Antwoord 20

De extra kosten voor de afname voor testen voor niet-essentiële voorzieningen bedragen naar verwachting € 12,5 miljoen per week.

Vraag 21

Hoeveel zou het kosten per weekend aan testcapaciteit om bij alle huidige publieke plaatsen waar momenteel het coronatoegangsbewijs geldt, het een vereiste te maken om alle bezoekers (ongeacht immuniteitsstatus) te testen met een antigeensneltest (1G-beleid)?

Antwoord 21

Ik heb in mijn brief van 24 november jl. (Kenmerk 3285334-1020623-PDC19) een inschatting gemaakt van de kosten per week. Op basis van de gehanteerde cijfers door SON en het scenario dat alle huidige publieke plaatsen waar momenteel het coronatoegangsbewijs geldt plus de uitbreidingen naar niet-essentiële detailhandel, werkgevers en onderwijs, zou het met een 1G beleid € 545 miljoen per week kosten.

Vraag 22

Hoeveel zou het kosten om bij een Eredivisie-voetbalweekend om iedere bezoeker te testen met een PCR-test?

Antwoord 22

Het is niet eenvoudig om een goede schatting te maken van de aantallen testen die voor 1G nodig zijn. Op basis van cijfers uit 2019 gaan er wekelijks 1.187.500 mensen naar sportwedstrijden. Cijfers voor evenementen zijn wisselend en zullen naar verwachting in 2022 afwijken van de cijfers in 2019. De kosten van een PCR-test zijn vastgesteld bij de open house van Testen voor Toegang op € 46,25 per test. De totale kosten voor publiek bij sportwedstrijden met PCR per weekend zijn daarmee naar schatting € 55 miljoen per week.

Buiten het kostenplaatje zijn er nog meer praktische bezwaren voor het testen met PCR. Dienst Testen heeft op dit moment een beperkt aantal PCR testen gecontracteerd voor testen bij de GGD. De PCR-testen – die in een specialistisch lab worden uitgevoerd – voor evenementen concurreren met de PCR-testen bij de GGD. Dit zou zeer onwenselijk zijn. Daarnaast is het aantal PCR-testen dat in Nederland kan worden afgenomen beperkt, mede door de arbeidsmarkt. Ook is de doorlooptijd van een PCR-test te lang om een geldigheidsduur van 24 uur te handhaven. Het OMT heeft aangegeven dat zij verwacht dat de beperking van de geldigheidsduur van een test belangrijker is dan de verhoogde sensitiviteit in het verlagen van de kans op besmettelijkheid. De verwachting is dat er onvoldoende PCR-testen beschikbaar zijn om deze groep te verplichten op basis van 1G met PCR-testen.

Vraag 23

Hoeveel zou het kosten per weekend om bij evenementen (waaronder voetbalstadia) een PCR-test als vereiste te maken voor elke bezoeker, ongeacht immuniteitsstatus (1G-beleid)?

Antwoord 23

Zie het antwoord op vraag 22.

Vraag 24

Wat zou de testcapaciteit per dag moeten zijn voor een 1G-beleid waarbij alle huidige publieke plaatsen waar momenteel een coronatoegangsbewijs geldt er een testvereiste is voor iedereen?

Antwoord 24

Ik heb in mijn brief van 24 november jl. (Kamerstuk 25 295, nr. 1557) een inschatting gemaakt van de kosten per week. Op basis van de gehanteerde cijfers door SON en het scenario dat alle huidige publieke plaatsen waar momenteel het coronatoegangsbewijs geldt plus de uitbreidingen naar niet-essentiële detailhandel, werkgevers en onderwijs, zou er een wekelijkse testcapaciteit van 30,7 miljoen testen nodig zijn.

Vraag 25

Welke andere landen in de wereld hebben een 1G-beleid? En voor welke activiteiten wordt dit ingevoerd?

Antwoord 25

Zoals gemeld in mijn brief aan uw Kamer van 24 november 2021 (Kamerstuk 25 295, nr. 1557) zijn mij internationaal geen voorbeelden bekend waar alleen een negatieve test geldig is om toegang te krijgen tot bepaalde sectoren en dus alleen een vaccinatiebewijs of herstelbewijs niet (e.g. 1G).

Vraag 26

Binnen welke termijn zou het mogelijk zijn om het 1G-beleid in te voeren indien bij alle locaties waar momenteel een coronatoegangsbewijs gevraagd kan worden, gevraagd zou worden om iedereen van tevoren te testen?

Antwoord 26

Ik heb in mijn brief van 24 november jl. (Kamerstuk 25 295, nr. 1557) een inschatting gemaakt van de praktische mogelijkheid om het 1G beleid in te voeren. Het scenario waarin alle (beoogde) 3G sectoren onder een 1G-regime gaan vallen is voor zowel PCR als antigeen niet uitvoerbaar en leidt tot maatschappelijk zeer hoge lasten. Het scenario waarin alle hoog risico sectoren onder 1G vallen en de rest 3G blijft, is voor PCR niet uitvoerbaar en leidt nog steeds tot maatschappelijk hoge lasten. Hiermee vervalt in feite de mogelijkheid om 1G effectiever dan 2G te laten zijn. De 1G aanpak voor hoog risico sectoren houdt bij gebruik van antigeentesten grote risico's voor de uitvoering in – zeker op piekmomenten zoals rond het weekend. Vanuit operationeel oogpunt is dit niet aan te bevelen. Daarnaast levert het substantiële kosten op (oplopend tot € 5,2 miljard per kwartaal).

Vraag 27

Kunt u de dubbeltelling in de maand oktober voor Testen voor Toegang nader toelichten? Hoe groot is het bedrag dat met deze dubbeltelling gemeoid is?

Antwoord 27

Zie het antwoord op vraag 3.

Vraag 28

Voor welke periode is de genoemde open house constructie via Stichting Open Nederland voor Testen voor Toegang? Welke lessen zijn er geleerd uit deze aanbesteding voor Testen voor Toegang die in toekomstige aanbestedingen meegenomen worden? Hoe kan in toekomstige aanbestedingen beter rekening worden gehouden met dunnerbevolkte gebieden en met de Waddeneilanden, waar het niet altijd rendabel is met afstands-

normen? Hoe wordt in de huidige aanbesteding de aanbestedingsnorm gehaald en wat gaat de Minister regelen voor de Waddeneilanden, zoals aangegeven in het coronadebat van 3 november 2021?

Antwoord 28

De huidige Open House constructie is 11 oktober 2021 gestart en loopt uiterlijk tot december 2022. Een uitgebreide evaluatie van deze Open House heeft nog niet plaatsgevonden, maar wat het ons tot nu toe heeft geleerd is dat indien er voldoende vraag naar testen is, een dergelijke regeling de mogelijkheid biedt om veel locaties te realiseren en dat de markt zijn werk doet. Daar waar dat niet mogelijk blijkt te zijn, wordt onderzocht of een andere oplossing denkbaar is. Zo zijn de Waddeneilanden recent uit de huidige Open House gehaald. Voor de Waddeneilanden is een concessie uitgezet. Dat was nodig vanwege de ligging van de Waddeneilanden omdat een alternatief binnen 30 minuten reistijd niet kon worden gerealiseerd en omdat vanwege de lage testvraag per dag de prijs die de Stichting Open Nederland betaalt per afgenomen test de vaste kosten niet dekte.